

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121204887
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121204887.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX, M. M., o zaplatenie 7.163,19 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 18. januára 2022, č. k. 15Csp/49/2021 - 73, taktó

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 100 eur, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 97,2%. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil ust. § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu 14.02.2012 - deň poslednej zmeny zmluvných podmienok, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ZoB), účinného v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že žaloba nie je dôvodná. Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 24.06.2004 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úverový rámec, ktorý mohla opakovane čerpať. Súd uviedol, že žalobca si uplatnil nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako právny nástupca pôvodného veriteľa - banky, z titulu postúpenia pohľadávky. Pôvodným veriteľom bola VÚB, a.s. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke - buď inej banke alebo subjektu, ktorý nie je bankou. V predmetnej veci nebola naplnená podmienka aspoň 90 dní trvajúceho omeškania dlžníka s úhradou postupovanej pohľadávky. Súd vychádzal z tvrdení žalobcu v žalobe, kde ako deň splatnosti pohľadávky je uvedený deň 20.06.2021 a tiež z tvrdenia právneho zástupcu žalobcu, prezentovaného na pojednávaní o tom, že splatnosť pohľadávky pripadla na deň 20.06.2021 a následne konštatoval, že ku dňu postúpenia pohľadávky, t.j. ku dňu 11.08.2021, neuplynulo 90 dní. Absencia zákonom stanovenej doby omeškania dlžníka spôsobuje nenaplnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky podľa kogentného ust. § 92 ods. 8 ZoB. Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom. Z tohto dôvodu uvedené nedostatky nemôže zhojiť ani oznámenie o postúpení pohľadávky, ktoré samo o sebe má podľa žalobcu založiť jeho aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Napokon súd dodal, že takéto oznámenie o postúpení pohľadávky, ktoré by bolo adresované žalovanej, nebolo ani predložené. Ak by aj bolo súčasťou spisu,

nič to nemení na závere o neplatnom postúpení pohľadávky, ktorej zaplatenie je predmetom sporu, na žalobcu. Z tohto dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Zároveň uviedol, že ak by aj nebolo nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu, žaloba by bola nedôvodná z dôvodu, že zmluva, ale ani žiadna listina neobsahuje žiadne úroky a poplatky, hoci dochádzalo pravidelne k navyšovaniu úverového rámca a mesačnej splátky. Dokonca ani listina, ktorá predstavovala posledné zvyšovanie úveru a splátky a bola vyhotovovaná za účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z., neobsahuje žiadne iné náležitosti zmluvy (okrem výšky rámca a výšky splátky), ktoré sú vyžadované podľa ust. § 9 ods. 2 uvedeného zákona. Nie je uvedená žiadna úroková sadzba, ktorý nedostatok sám o sebe v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. i) tohto zákona spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Teda ani v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. a ani v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. nevznikol žalobcovi nárok na úroky a poplatky. Žalovaná bola teda povinná vrátiť len úverovú istinu, ktorú žalovaná aj uhradila a dokonca ju značne preplatila (napr. za obdobie do 31.05.2021 žalovaná vyčerpala 14.529,65 eur a uhradila až 20.535,28 eur + 100 eur počas sporu). Aj toto by bol dôvod pre zamietnutie žaloby. Súd záverom uviedol, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku, ako to navrhoval žalobca. Z písomného podania žalovanej, ani z jej vyjadrenia na pojednávaní nevyplýva, že by uznávala nárok žalobcu; žiadala o povolenie splátok. Na pojednávaní taktiež prejavila nesúhlas s úrokom. Žalovaná teda neprejavila vôľu uznať dlh a tento zaplatiť bez výhrad. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 255 ods. 2 CSP. Žalovaná bola neúspešná iba v rozsahu 1,40%, keď sumu 100 eur zaplatila po podaní žaloby. Vo zvyšku bola žalovaná úspešná a patrí jej náhrada trov konania v rozsahu 97,20% (úspech žalovanej 98,60% mínus neúspech 1,40%).

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K splneniu podmienok pri postúpení pohľadávky na iný subjekt podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej ZoB) uviedol, že v konaní bolo celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ - právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. (ďalej ako postupca) dodržal všetky podmienky, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 ZoB ukladá. V tejto súvislosti poukázal na to, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (k splatnosti úveru síce došlo ku dňu 20.06.2021, ale žalovaný bol v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku voči postupcovi od 25.04.2018 a k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 11.08.2021). Žalovaný bol tak v omeškaní viac ako 365 dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj výzvou zo dňa 08.06.2021. Uviedol, že s ohľadom na nespornosť skutkového tvrdenia, že žalovaný bol uvedenými výzvami vyzvaný k úhrade pohľadávky, nepovažoval v súlade s ust. § 151 ods. 1 CSP za potrebné preukazovať nesporné skutkové tvrdenia ďalšími dôkazmi. Nestotožnil sa s názorom súdu, podľa ktorého v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB nebola dodržaná podmienka 90 - dňového omeškania, keď súd toto omeškanie počítal odo dňa splatnosti dlhu. Poukázal na nález Ústavného súdu SR z 22. júna 2017, sp. zn. II. ÚS 796/2016-65, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/128/2019 zo dňa 23.12.2019, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5Co/351/2017 zo dňa 24.05.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11Co/36/2021 z 30.11.2021. Na základe uvedeného zastával názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi nesporne preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB. Podľa jeho názoru v danej veci nemalo byť použité ust. § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a taktiež nie je správna aplikácia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý v čase uzavretia zmluvy nebol účinný. Nestotožňuje sa s právnym posúdením súdu, v zmysle ktorého sa zmluva, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá kreditná karta za účelom čerpania finančných prostriedkov, javí ako bezúročná a bez poplatkov. Žalovaný sa v zmysle čl. IV bod 4 zmluvy oboznámil aj s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných VÚB, a.s. v spolupráci s SKK, ktoré tvoria prílohu zmluvy a taktiež s platným cenníkom. Žalovaný s nimi súhlasil, zaviazal sa ich dodržiavať a na znak súhlasu zmluvu podpísal. Na základe uvedeného navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na právnom závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal platné postúpenie pohľadávky proti žalovanej z pôvodného veriteľa VÚB, a.s., keď pri postúpení pohľadávky nebol dodržaný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa s ním. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

7. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. Ak by konajúci súd aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu neoveroval, išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý by nezodpovedal otázku existencie aktívnej vecnej legitímácie, k zodpovedanie ktorej je súd ex offio viazaný, čo by protirečilo obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd /nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III.ÚS 266/2014 zo 16. decembra 2014.

8. Pre potreby ďalšej argumentácie odvolací súd cituje ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách: "Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom."

9. Citované ustanovenie § 92 ods. ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia ("..môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku.. postúpiť"), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie "Ochrana klientov a bankové tajomstvo". Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách

je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex officio. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky stanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

10. V zhode s názorom súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že žalobca v spore nepreukázal splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky. Žalobca v žalobe, ako aj na pojednávaní uvádzal, že pohľadávka bola splatná k 20.06.2021, pričom ako je zrejmé z obsahu spisu, k postúpeniu pohľadávky došlo ku dňu 11.08.2021, a teda neuplynulo zákonom požadovaných 90 dní v zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 ZoB. Bez právnej relevancie sú tvrdenia žalobcu v odvolaní, že žalovaná neuhradila riadne splátku 25.04.2018 a v nedostatočnej výške uhradila aj splátku dňa 27.09.2018, keď tieto tvrdenia žalobca neuvádzal pred súdom prvej do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie (zákonná koncentrácia konania) a v danom prípade nejde o novoty v zmysle ust. § 366 CSP, prípustné v odvolacom konaní. V danom prípade teda žalobca nepreukázal, že ku dňu postúpenia pohľadávky uplynulo 90 dní a možno preto súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou mal žalobca pohľadávku proti žalovanej nadobudnúť, je pre rozpor s ust. § 92 ods. 8 ZoB neplatná a žalobca tak nemá aktívnu vecnú legitimáciu v predmetnom spore.

11. Za rovnako bezdôvodnú odvolací súd považuje odvolaciu námietku žalobcu ohľadne jeho nerozporovaných skutkových tvrdení (že žalovaná bola zo strany jeho právneho predchodcu výzvami vyzvaná k úhrade pohľadávky), ktoré bolo potrebné v zmysle § 151 ods. 1 CSP považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia a pri rozhodovaní z nich vychádzať. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca v žalobe ani počas sporu netvrdil, ktorou konkrétnou výzvou bola žalovaná zo strany jeho právneho predchodcu vyzvaná na úhradu omeškaných splátok a kedy jej bola výzva doručená, resp. ani vôbec neuvádzal, že by sa mala žalovaná dostať do omeškania so splácaním splátok už 25.04.2018; uvádzal len splatnosť pohľadávky ku dňu 20.06.2021, teda žalovaná ani nemala aké tvrdenia o výzve (výzvach) rozporovať.

12. Odvolací súd z týchto dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a nepovažoval za potrebné sa zaoberať ostatnými odvolacími námietkami.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej odvolací súd nepriznal nárok na náhradu týchto trov proti žalobcovi, nakoľko jej žiadne trovy odvolacieho konania preukázateľne nevznikli.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).